

Communicatiesheet verbeterlag aanpak jeugdgroepen

Gemeenten weten zelf het beste wat voor hen werkt

Er ontstonden vragen in een van de eerste ambtelijke regionale overleggen waar de adviseur-regioburgemeester de komst van de groepsscan en het landelijk werkproces aanpak jeugdgroepen aankondigde. Want waarom wisten we er nog niet van? Er wordt ons toch niets opgelegd? En hoe verhoudt zich dit tot andere ontwikkelingen in mijn gemeente? Ik ben toch zelf de regisseur op het lokale niveau?

“Volkomen terechte vraag,” reageert Esther Teunissen, dossierhouder jeugd & veiligheid bij het Landelijk Bureau Regioburgemeesters, “dat waren ook mijn eerste vragen toen we begrepen dat de politie een opvolger voor de shortlist ontwikkelde. De politie wilde de producten uit de groepsscan, het nieuwe instrument, testen in een aantal proeftuingemeenten. We zijn met de politie in overleg gegaan, omdat we als gelijkwaardige partners in de lokale driehoek wilden werken aan de verbeterlag. Niet alleen de informatievoorziening van de politie vroeg aandacht, het werkproces dat sinds 2013 onder regie van de gemeente wordt uitgevoerd, kon in die projectmatige aanpak meteen meegenomen worden.”

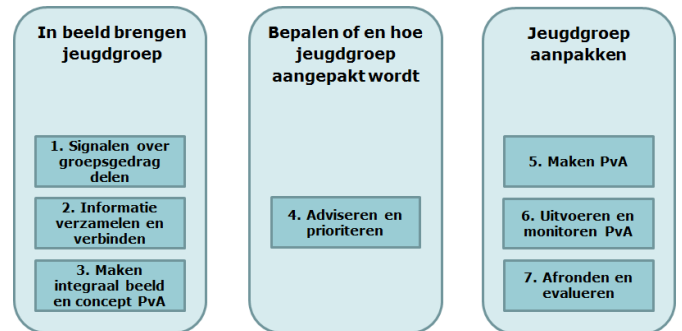
Was dat nodig dan? “Ja,” licht Esther toe, “groepen zijn tegenwoordig veel minder zichtbaar als vaste groep. Jongeren bewegen zich in losvaste netwerken en ontmoeten elkaar op social media. We hoorden uit de proeftuinen dat het daarom des te belangrijker is om vroeg problemen te signaleren en lokaal met elkaar af te stemmen op de beeldvorming en de aanpak. De gemeente neemt daarin als regisseur het voortouw. Er bleek behoefte de rollen en het proces goed uit te pluizen.” Het OM bleek eenzelfde behoefte te hebben. Dat viel in goede aarde bij de politie, wat ertoe leidde dat vanaf mei 2015 de doorontwikkeling in samenwerking is voortgezet.

Zo gezegd, zo gedaan. In 2015 is er in 23 proeftuinen geoefend met de groepsscan en de regievoering op het werkproces. Dat ging met vallen en opstaan. Sommige proeftuinen liepen vast, anderen liepen ver vooruit. Door onderlinge uitwisseling en landelijke ondersteuning is geprobeerd te komen tot een procesbeschrijving waar ook andere gemeenten wat aan kunnen hebben. Die andere gemeenten werden geïnformeerd via de Nieuwsbrief Regioburgemeesters die door het CCV werd overgenomen¹.

Teunissen: “De proeftuinfase is afgerond. De politie voert intern het instrument groepsscan in en gemeenten krijgen het werkproces, waarin de producten uit de groepsscan zijn geïntegreerd, nu aangeboden.”

De groepsscan is een veel eigentijdser instrument dan de shortlist was. Straatinformatie wordt gekoppeld aan systeeminformatie, grotendeels geautomatiseerd.

Daarbij komt dat de politie niet meer 2 maal per jaar een beeld opmaakt van de jeugdgroepen, maar op ieder moment dat de gemeente erom verzoekt een groepsscan kan maken en de rapportage daarvan aanbiedt aan gemeente en OM.

Figuur: het werkproces in 7 praktische stappen.

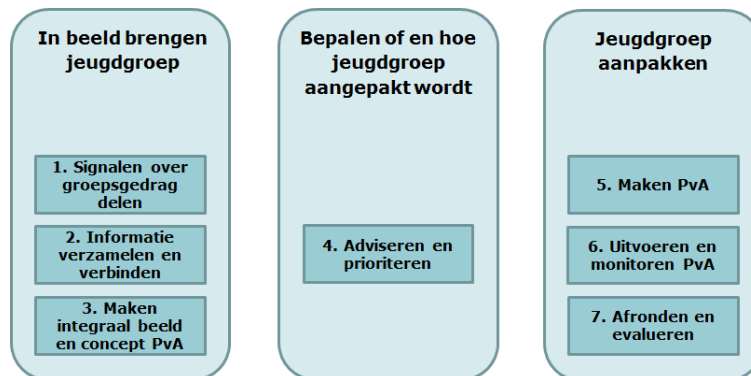
Esther gaat rechter op zitten en komt naar voren in haar stoel: “Alleen met de groepsscan ben je er nog niet. De informatie van de politie is één van de puzzelstukken op de beeldvorming op een groep. Het is de kunst om van de verschillende partners de goede puzzelstukken op te halen en met elkaar de puzzel te leggen. Alleen heb je de voorkant van de puzzeldoos er niet bij en zul je er dus met elkaar achter moeten komen welk integraal beeld er van het problematisch gedrag is en hoe je daar de strategie op de aanpak op af kunt stemmen. Naast politie en OM zijn bijvoorbeeld het jongerenwerk, toezichthouders, de sociaal wijkteams en de leerplicht belangrijke informatiedragers. Ieder kan, binnen de eigen juridische mogelijkheden, een puzzelstuk aandragen en actief meewerken in de aanpak.”

En dat is precies waarom het werkproces nu aangeboden wordt als handreiking voor alle gemeenten. De gemeente kan zelf in de lokale context nagaan waar de meerwaarde ligt en hoe de nieuwe producten van de politie geïntegreerd kunnen raken in de aanpak en het lokale proces. “Gemeenten zijn daarin uiteraard zelfstandig verantwoordelijk,” sluit Teunissen af, “en zij weten het beste wat voor hen goed werkt.”

Reactie? info@regioburgemeesters.nl of 06-53649647 (projectleider Ieta Polman). Voor de groepsscan-politie Frank.van.der.woude@politie.nl.

¹Zie nieuwsbrief juli en december 2015: <http://www.regioburgemeesters.nl/actueel/nieuwsbrieven> en www.wegwijzerjeugdenveiligheid.nl

Werkproces Integrale aanpak problematische groepen en groepsgedrag

1. Signalen over groepsgedrag delen

Doel van deze stap: zorgdragen dat betrokken ketenpartners hun relevante signalen over problematisch groepsgedrag delen en waar aan de orde besluiten tot het verzamelen en verbinden van informatie in stap 2.

2. Informatie verzamelen en verbinden

Doel van deze stap: zorgdragen dat de juiste informatie op tafel komt om te kunnen bepalen of er sprake is van een problematische jeugdgroep of problematisch groepsgedrag. Hierbij verzoekt de gemeente de politie om een groepsscan. Zonodig uitnodigen van de betrokken ketenpartners voor het maken van een integraal beeld in stap 3.

3. Maken integraal beeld en concept Plan van Aanpak

Doel van deze stap: opstellen van een integraal beeld over de problematische jeugdgroep en het maken van een concept van het plan van aanpak op de groep.

4. Adviseren en prioriteren

Doel van deze stap: opmaken van een kort en krachtig document op de probleemdefinitie met daaraan opgehangen een advies op prioritering en aanpak, zodat de ketenpartners in het geëigende ketenoverleg al dan niet tot prioritering besluiten en aanwijzingen geven op de integrale aanpak.

5. Maken Plan van Aanpak

Doel van deze stap: met betrokken ketenpartners opstellen van een integraal plan van aanpak dat duidelijk maakt hoe de vastgestelde problematiek rondom de geprioriteerde jeugdgroep aangepakt en opgelost gaat worden.

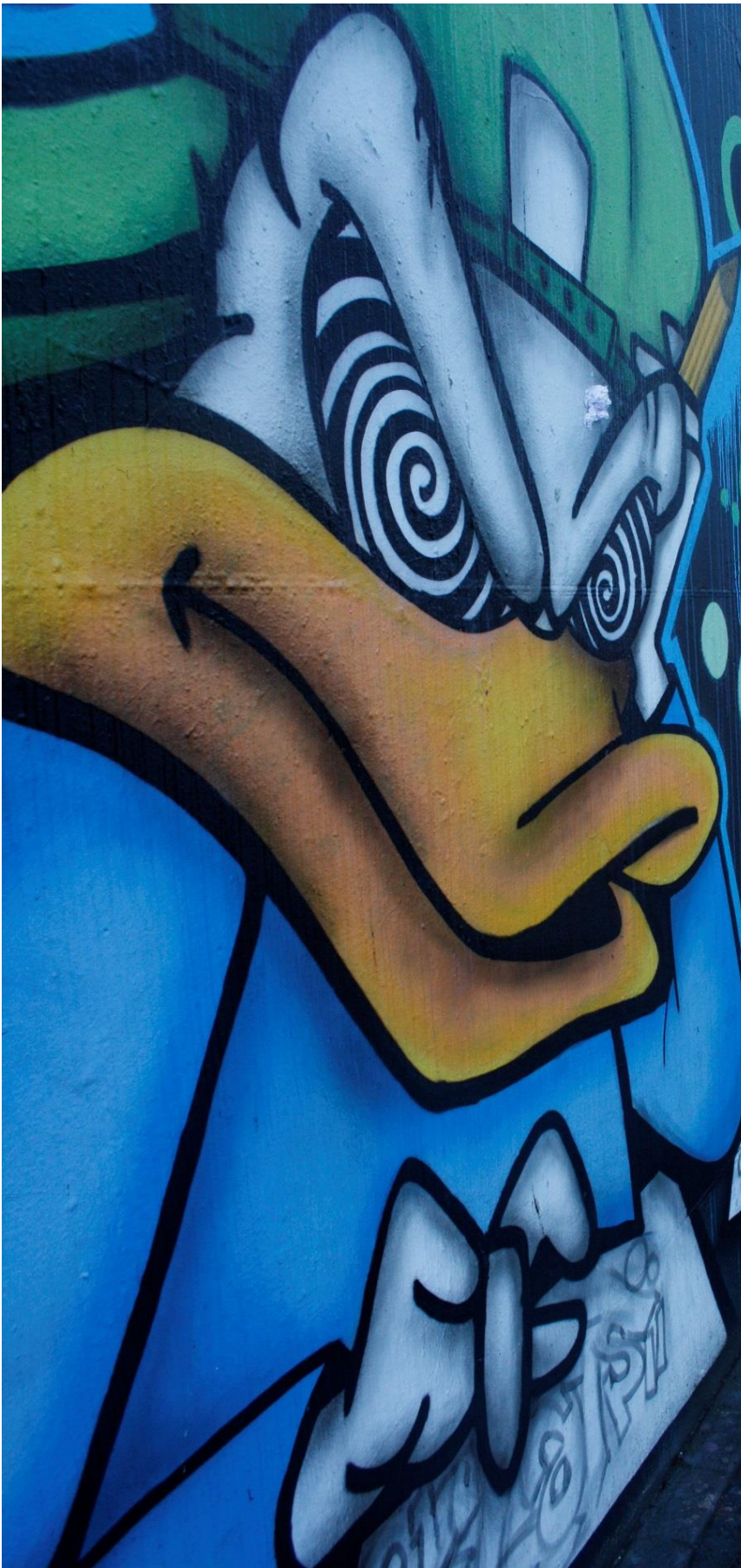
6. Uitvoeren en monitoren Plan van aanpak

Doel van deze stap: zorgen dat alle betrokken ketenpartners conform plan hun bijdrage leveren aan de aanpak van de jeugdgroep en het volgen van de uitvoering, als input voor sturing en eventuele bijstelling van de probleemdefinitie en/of het plan van aanpak.

7. Afronden en evalueren

Doel van deze stap: bepalen of de aanpak van de jeugdgroep afgeschaald en gestopt kan worden, waarbij – als dat zo is – zorg gedragen wordt voor een evaluatie en het waar nodig beleggen van resterende actiepunten en begeleiding.

Verbeterslag Integrale aanpak jeugdgroepen en groepsgedrag

2 producten

- Werkproces
- Nieuw instrument politie, de groepsscan.

Werkproces

- Handreiking voor gemeenten
- Praktisch 7-stappenmodel
- Versterking regierol
- Meerwaarde in signaleringsfase
- Met elkaar opmaken integraal beeld
- Focus op groepsgedrag en groepsdynamiek
- Versterking infopositie (niet meer, maar beter)
- Juridisch kader.

Groepsscan politie

- Opvolger shortlist
- Op verzoek gemeente
- Standaardrapportage, namenlijst, aanbiedingsbrief
- Op ieder moment
- Koppeling straatinformatie aan systeem informatie
- Risicosignalering op geweld, recidive, zorg
- Grotendeels geautomatiseerd
- Ingebed in werkproces.

Impact lokaal

- Spiegel de lokale werkwijze aan de 7 stappen.

Ondersteuning 2016

- Landelijke doorontwikkeling op belangrijke issues (duiding, GCOS, privacy)
- Projectleiding Bureau Regioburgemeesters en CCV
- Regionale bijeenkomst per eenheid voor lokale trekkers
- Adviesfunctie implementatie coördinatoren politie